

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ BIOLOGIJE

2010.

4. skupina
(2. razred gimnazije)

Zaporka natjecatelja:

Ukupan broj bodova: 55

Broj postignutih bodova: _____

Postotak riješenosti testa: _____

Potpisi članova povjerenstva :

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

**Napomena: Test se mora ispunjavati isključivo plavom ili crnom
kemijskom olovkom**

I. SKUPINA ZADATAKA

Od 5 ponuđenih odgovora samo je 1 točan. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora. Svaki točan odgovor donosi 1 bod.

1. Kelj, glavati kupus, cvjetača i korabica pripadaju vrsti kupus (*Brassica oleracea*). Oni su njegove:

- a) linije
- b) klonovi
- c) sorte
- d) kultivari
- e) podvrste

1. BODOVI	
1	

2. Koji bakterijski virus je najbolje proučen?

- a) omega
- b) beta
- c) lambda
- d) gama
- e) omikron

2 BODOVI	
1	

3. Koja tvrdnja o viroidima NIJE točna?

- a) Viroidi su isključivo biljni patogeni.
- b) Replikaciju viroida u biljnim stanicama provode domaćinski enzimi.
- c) Viroidne zaraze se mogu prenijeti poljodjelskim alatom.
- d) Viroidi su suviše maleni da bi mogli nositi genetičku uputu.
- e) Viroidi upravljaju sintezom svojih proteina.

3. BODOVI	
1	

4. Koja tvrdnja o bakterijama NIJE točna?

- a) Malobrojne bakterije podnose lužnatost veću od pH 9
- b) Ekstremno visok osmotski tlak je važan za metabolizam nekih bakterija.
- c) Umjeren osmotski tlak podnose morske bakterije.
- d) Soljenjem pršuta i srdela se postiže niži osmotski tlak i tako zaštićuju namirnice od bakterija.
- e) Dodatkom šećera u džem, poveća se osmotski tlak i džem se neće pokvariti.

4. BODOVI	
1	

5. Učenici drugog razreda su bili na stručnoj ekskurziji na moru. U predvečerje su, za vrijeme plime primijetili da je morska voda crvenkasta. Crvena plima nastaje ako se u velikoj količini razviju:

- a) kremenjašice
- b) zlatnožuti bičaći
- c) zeleni bičaći
- d) peridineje
- e) algašice

5. BODOVI	
1	

6. Vrećasta udubljenja u kojima su smješteni gametangiji u smeđih alga su:

- a) internodiji
- b) aerociste
- c) konceptakuli
- d) nodiji
- e) oogoniji

6. BODOVI	
1	

7. Za nastanak bolesti malarije potreban je razvojni ciklus plazmodija u komarcu i čovjeku. Gdje se nalaze gametociti?

- a) eritrocitima čovjeka
- b) eritrocitima komarca malaričara
- c) pljuvačnim žlijezdama zaraženog komarca
- d) jetri čovjeka
- e) jetri komarca

7. BODOVI	
1	

8. Koju bolest može uzrokovati HPV – humani papiloma virus ?

- a) gripu
- b) tuberkulozu
- c) rak grlića maternice
- d) AIDS
- e) hepatitis

8. BODOVI	
1	

9. Koje su najmanje i najjednostavnije poznate bakterijske stanice?

- a) diplokokci
- b) mikoplazme
- c) vibrio
- d) diplobacili
- e) stafilokoki

9. BODOVI	
1	

10. Koja bakterija se prva naseljava u crijevo novorođenčeta?

- a) *Laktobacillus acidophilus*
- b) *Escherichia coli*
- c) *Streptococcus mutans*
- d) *Salmonella spp.*
- e) *Rickettsia prowazeki*

10. BODOVI	
1	

II. SKUPINA ZADATAKA

Od 5 ponuđenih odgovora 2 su točna. Zaokruži slova SAMO ispred točnih odgovora. Svaki točan odgovor donosi 1 bod.

11. Koji od navedenih virusa mogu godinama opstati u organizmu u pritajenom stanju bez izazivanja infekcije?

- a) virus mononukleoze
- b) virus influence
- c) virus malih boginja
- d) virus herpesa
- e) virus svinjske gripe

11. BODOVI	
2	

12. Koje skupine NE pripadaju Arhebakterijama?

- a) termoacidofilne
- b) metanogene
- c) spirochete
- d) endofitne
- e) halofilne

12. BODOVI	
2	

13. Teorija koja tumači da se višestanični organizmi nisu razvili od višejezgrenih protoktista nego od zadružnih protoktista poznata je kao:

- a) Haeckelova
- b) Hadžijeva
- c) sincitijalna
- d) kolonijalna
- e) plazmodijalna

13. BODOVI	
2	

14. Koje od navedenih životinja pripadaju pseudocelomatima?

- a) žarnjaci
- b) oblići
- c) školjkaši
- d) rebraši
- e) kolnjaci

14. BODOVI	
2	

15. Što pripada sluzavcima?

- a) zrakastonozi
- b) lišmanije
- c) trubice
- d) sunašca
- e) plazmodiji

15. BODOVI	
2	

16. Jedan od postupaka bojenja bakterija osmislio je i uveo kao metodu danski znanstvenik Hans Christian Gram, pa i danas ovaj postupak nazivamo bojenje prema Gramu. Koje tvrdnje su točne?

- a) Gram negativne bakterije imaju staničnu stijenku s tanjim peptidoglikanskim slojem
- b) Gram negativne bakterije se oboje ljubičasto
- c) Gram pozitivne bakterije se oboje ružičastocrveno
- d) Gram pozitivne bakterije imaju deblji sloj peptidoglikana
- e) Gram pozitivne bakterije su otpornije na djelovanje antibiotika.

16. BODOVI	
2	

17. Koje su tvrdnje točne za bakteriju *Streptococcus mutans*?

- a) Nalazi se u usnoj šupljini čovjeka.
- b) Odgovorna je za upalu pluća.
- c) Odgovorna je za karijes
- d) Grozdastog je oblika.
- e) Patogena je bakterija

17. BODOVI	
2	

18. Koja praživotinja nema pelikulu?

- a) papučica
- b) ameba
- c) krednjak
- d) tripanosom
- e) plazmodium

18. BODOVI	
2	

19. Koji od navedenih žarnjaka u svojem životnom ciklusu ne prolaze metagenezu?

- a) uhati klobuk
- b) crvena moruzgva
- c) modri loptaš
- d) smeđa vlasulja
- e) morska mjesečina

19. BODOVI	
2	

20. Amebu možemo naći u barama i jezercima na trulom otpalom lišću i grančicama. Mikroskopom možemo promatrati njeno kretanje. Kako se ona kreće?

- a) strujanjem endoplazme u ektoplazmu
- b) strujanjem ektoplazme u endoplazmu
- c) kemotaksijom
- d) fototaksijom
- e) kretanjem jezgre

20. BODOVI	
2	

III. SKUPINA ZADATAKA

Na crte pravilno razvrstaj slova ispred pripadajućih pojmova. Na lijevoj je strani 7 pojmova a na desnoj 5. Od 7 pojmova na lijevoj strani 5 ih se može povezati s po jednim odgovarajućim pojmom na desnoj strani. Svaki točno pridruženi pojam donosi 1 bod, što je ukupno 5 bodova po zadatku.

21. Pridruži nazivu određene bolesti naziv njenog uzročnika

a) virus	_____ trahom
b) bakterija	_____ ehinokokoza
c) rikecija	_____ pjegavi tifus
d) trakavica	_____ tuberkuloza
e) klamidija	_____ mononukleoza
f) trihinela	
g) ameba	

21. BODOVI	
5	

22. Na navedenom primjeru pčela (*Apis mellifica*) svrstaj odgovarajuće koncepte u pripadajuće taksonomske kategorije.

a) vrsta	_____	pčela medarica (<i>Apis mellifica</i>)
b) razred	_____	pčele (<i>Apis</i>)
c) rod	_____	životinje (<i>Animalia</i>)
d) carstvo	_____	pčele (<i>Apidae</i>)
e) porodica	_____	kukci (<i>Insecta</i>)
f) koljeno		
g) red		

22. BODOVI	
5	

23. Nazivima autotrofnih organizama pridruži nazive produkata njihove fotosinteze,

a) zlatno žuta alga	_____	škrob
b) zeleni bičaš	_____	paramylum
c) zelena alga	_____	hrizolaminarin
d) smeđa alga	_____	floridejski škrob
e) modrozeleni alga	_____	laminarin
f) zelena plijesan		
g) crvena alga		

23. BODOVI	
5	

24. Izaberi odgovarajuće pojmove s lijeve strane i poveži ih s pojmovima na desnoj strani.

a) sekundarna tjelesna šupljina	_____	žarnjaci
b) primarna tjelesna šupljina	_____	člankonošci
c) nekolutičave celomatične životinje	_____	puževi
d) kolutičave celomatične životinje	_____	pseudocelomata
e) nemaju tjelesnu šupljinu	_____	celomata
f) tercijarna tjelesna šupljina		
g) kolutičave acelomatične životinje		

24. BODOVI	
5	

25. Izaberi odgovarajuće pojmove s lijeve strane i poveži ih s pojmovima na desnoj strani.

a) sitna pora na površini tijela spužve kroz koju ulazi voda	_____	osfradij
b) veliki otvor na vrhu spužve kroz koji izlazi voda	_____	onkosfera
c) oko meduze	_____	ostija
d) ličinka trakavice u probavilu goveda	_____	ocela
e) ličinka metilja u probavilu ovce	_____	oskulum
f) ravnotežni organ u stopalu mekušca		
g) osjetilo za njuh mekušca		

25. BODOVI	
5	